

PERSMEDEDELING VAN HET KABINET VAN
MINISTER KRIS PEETERS
VLAAMS MINISTER VAN OPENBARE WERKEN, ENERGIE, LEEFMILIEU
EN NATUUR
(21 september 2005)

Handhaving mestdecreet: verstrenging controles

Kris Peeters, Vlaams minister van Openbare Werken, Energie, Leefmilieu en Natuur heeft vandaag op een persconferentie toelichting gegeven bij zijn vernieuwde aanpak inzake de controle van mesttransporten, in aanwezigheid van en na voorafgaandelijk overleg met vertegenwoordigers van de betrokken landbouworganisaties en de Mestbank. Minister Peeters kondigde vorige week reeds aan dat hij maatregelen zou nemen om de mesttransporten nog efficiënter en doelgerichter te controleren, in het kader van de handhaving van het mestdecreet.

Vaststellingen bij inspecties van de Mestbank

Volgens de Mestbank zijn volgende cijfers de resultaten van de inspecties in het kader van de handhaving van het mestdecreet.

Inspecties van 1 januari tot half augustus 2005

aantal inspecties door de Mestbank : 1.454
processen-verbaal : 358

soorten overtredingen :

- vervoersreglementering 14 %
- aangifte van bedrijven : 27 % (administratieve fouten)
- emissie-arme aanwending van dierlijke mest : 5 %
- lozing : 6 %
- niet bewezen mestafzet : 16 %
- overbemesting : 30 %
- overtreding uitrijregeling : 1 %
- overtreding bij te houden register : 1 %

Uit de opsomming 2005 volgt duidelijk dat ruim 70 % van de overtredingen het niet correct vervoeren of opbrengen van mest

betreffen : vervoersreglementering, emissie-arme aanwending lozing, niet-bewezen mestafzet, overbemesting.

Mesttransporten

A. FEDERALE POLITIE

Vorige week maakte de federale politie bekend dat 40% van de 332 mesttransporten, die dit jaar in Vlaanderen werden gecontroleerd, onregelmatigheden vertonen. De federale politie doet de controles in het kader van zijn leefmilieuproject afval en koppelt terug naar de Mestbank, die dan nagaat of de ingewonnen inlichtingen aanleiding moeten geven tot een proces-verbaal.

Hoewel het hier soms gaat over kleinere inbreuken zoals het verkeerd of onvolledig invullen van vervoersdocumenten, benadrukt minister Peeters dat strengere controles zich opdringen.

B. SOORTEN FRAUDEGEVALLEN BIJ MESTTRANSPORTEN

Uit de vaststellingen blijkt dat vooral twee gevallen van fraude zich voordoen.

- a) Eenzelfde mestafzetdocument wordt een paar keer gebruikt. (vandaar het belang van het correct invullen)
- b) Er zijn de zogenaamde fictieve transporten : men meldt dat men rijdt naar A (verre bestemming) en men rijdt naar B (dichte bestemming).

In beide gevallen geeft de fraude aanleiding tot het overmatig opbrengen van mest met als gevolg overbemesting. Dit is een enorme milieubelasting die zijn weerslag vindt in de te hoge nitraatconcentratie in de wateren.

Bovendien moet worden opgemerkt dat de fraude in de hand gewerkt wordt door het feit dat volgens de bestaande reglementering in overeenkomsten voor mestafzet bij burens (vervoer van mest naar dezelfde gemeente of aangrenzende gemeenten waarvoor soepeler regels gelden) WEL moet vermeld worden op welke percelen de mest zal gebracht worden. Terwijl voor andere mesttransporten zonder burenovereenkomst, bij de melding aan de Mestbank ENKEL de gemeente waarnaar men de mest brengt moet aangeduid worden.

C. MAATREGELEN

Minister Peeters zal volgende maatregelen nemen, conform zijn Visienota inzake een nieuw mestactieplan, waarin benadrukt wordt dat enerzijds de landbouwers de verantwoordelijkheid hebben om de mest correct af te zetten, en anderzijds de strenge en correcte handhaving de sluitsteen is van het nieuwe mestdecreet :

1) De fraudegevoeligheid van het opstellen van twee documenten bij transport op lange afstand, voor vervoer enerzijds van veehouder naar transporteur, en anderzijds van transporteur naar de gebruiker van de mest, zal vermeden worden door deze huidige twee vervoersdocumenten samen te smelten in **één vervoerdocument** vanaf eerste helft 2006.

2) Er start een **administratief onderzoek door de Mestbank** over het mesttransport om fraude te detecteren. Dit onderzoek zal slaan op de uitrijperiode mest van het afgelopen voorjaar '05 (onderzoeksrapport Mestbank wordt eind oktober '05 afgerond) en najaar '05 (onderzoeksrapport Mestbank wordt half december '05 afgerond). Minister Peeters zal beide rapporten dan bespreken met de landbouworganisaties om desgevallend nog nieuwe maatregelen te nemen bovenop de vandaag gepresenteerde maatregelen.

3) In Vlaanderen zal voor de mesttransporten van de grote mestvoerders (klasse C) in de loop van 2006 verplicht een **controlesysteem** opgezet worden met automatische gegevensregistratie en een global position system afgekort **AGR-GPS**.

Mestvoerders klasse C zijn mestvoerders die alle mesttransporten mogen uitvoeren over de weg en die minstens beschikken over transportmiddelen met een laadvermogen van meer dan 10 ton.

Dit controlesysteem bestaat uit een kastje op het transportmiddel dat automatisch de gegevens van het uit te voeren mesttransport vastlegt en doorstuurt naar de Mestbank. Alle informatie zal door de mestvoerder zowel bij het laden als bij het lossen moeten worden doorgestuurd.

Het systeem is momenteel ook in ontwikkeling in Nederland en zou daar volledig operationeel zijn op 1 juli 2006. De kostprijs in Nederland voor het AGR-GPS-systeem per transportmiddel wordt geschat tussen 1.500 en 5.000 euro, al naargelang de mogelijkheden van het systeem.

4) Bij ALLE mesttransporten moeten de **percelen** waarnaar men de mest brengt vermeld worden bij de melding. Het uitvoeringsbesluit van het mestdecreet dient hieraan te worden aangepast tegen aanvang van het volgend uitrijseizoen.

Aanvang volgend uitrijseizoen

- voor grasland: 1 februari 2006
- voor gewasgroepen en gewassen met lage stikstofbehoefte, maïs en andere gewassen: 16 februari 2006

5) Er zullen vanaf 1 oktober 2005 extra controles zijn van percelen die gelegen zijn in gebieden met een **hoge nitraatconcentratie en specifiek op percelen met maïs**. Indien het nitraatresidu van dergelijke percelen te hoge waarden vertoont, zullen de gebruikers van deze percelen gesanctioneerd worden conform het mestdecreet:

- doorlichting bedrijf,
- verplichte bemonstering van nitraatresidu op kosten van het bedrijf,
- onderwerping aan bemestingsnormen van kwetsbare zones water als de analyseresultaten slecht blijven.

6) Er zullen bij de aanvang van het volgend uitrijseizoen in 2006 (zie maatregel 2) strengere controles gebeuren met betrekking tot het **correct opbrengen van mest op het land** en meer bepaald het respecteren van de afstandsregels voor bemesting langs waterlopen.

De afstandsregels zijn de volgende : elke vorm van bemesting, met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing, is verboden :

- binnen oeverzones in bekkenbeheerplannen; en als er geen oeverzones werden aangeduid minstens binnen 5 m vanaf bovenste rand van talud;
- 10 m landinwaarts vanaf bovenste rand talud in de gebieden van het Vlaams Ecologisch Netwerk (VEN);
- 10 m vanaf bovenste rand talud, als helling grenst aan oppervlaktewaterlichaam.

7) Tot slot kondigt minister Peeters aan dat het handhavingsbeleid in de toekomst van **maand tot maand zal geëvalueerd en bijgestuurd** worden in overleg met de Mestbank en de federale politie. *"Aan de hand van de meetgegevens zal nagegaan worden waar hoge nitraatconcentraties in oppervlakte- en grondwater gemeten worden. In de betrokken gebieden zullen bijkomende metingen gebeuren van het nitraatresidu op de*

percelen om de oorzaak op te sporen. Op basis daarvan zullen conform het mestdecreet de maatregelen genomen worden die zich opdringen", besluit hij.

persinfo : Luc De Seranno, woordvoerder van
minister Peeters - tel. 02 552 66 44
e-mail : persdienst.peeters@vlaanderen.be